

3435

PUBLICACIÓ JOVENTUT

DINTRE LA GABIA

Fantasia tràgica en un acte

PER

Emili Tintorer y F. Pujulà y Vallès

BARCELONA

Plaça del Teatre, 6, entresol

MCMVI

14

BIBLIOTECA DE "JOVENTUT"

OBRES ORIGINALS

PESSETES

Jacinto Verdager.—AYRES DEL MONTSENY. Edició ilustrada..	3
F. Pujulà y Vallès.—FRANCISCO PI Y MARGALL... ..	0'50
Apeles Mestres.—CROQUIS CIUTADANS. Poesies	3
F. Pujulà y Vallès.—TITELLES FEBLES	2
Joaquím Ruyra.—MARINES Y BOSCATGES. Estudis en prosa ...	3
Joan Maragall.—LES DISPERSES. Poesies.. ..	2
Víctor Català.—SOLITUT. Novela.	3
Emili Tintorer.—LA MORAL EN EL TEATRE.	3
Rafel Nogueras y Oller.—LES TENEBROSES. Poesies.	3
Lluís Vía.—FENT CAMÍ. Estudis en prosa.	3
Enrich de Fuentes.—ROMÀNTICHS D'ARA. Estudi d'uns amors neguitosos	4

TRADUCCIONS

Strindberg.—L'INSPECTOR AXEL BORG. Novela	3
John Ruskin.—NATURA. Traducció de Cebrià Montoliu.	3
Herbert Spencer.—L'HOMME CONTRA L'ESTAT	2
Longus-Apulei.—LES AMORS DE DAFNIS Y CLOE Y DE AMOR Y PSIQUIS. Traducció de R. Miquel y Planas... ..	3

TEATRE CATALA

Pompeyus Gener.—SENYORS DE PAPER! Drama en tres actes... ..	2'50
» — L'AGENCIA D'INFORMES COMERCIALS. Jo- guina en un acte.	1
Adrià Gual.—L'EMIGRANT. Drama de món.	2'50
Pujulà-Tintorer.—EL GENI. Drama. en tres actes.. ..	2
August Barbosa.—EL POP DE LA PLATJA. Quadro dramàtic.	1
Tintorer-Pujulà.—DINTRE LA GABIA. Un acte.	1

TEATRE ESTRANGER

Enrich Ibsen.—QUAN ENS DESPERTAREM D'ENTRE'LS MORTS. Drama	2
Wette-Humperdinck.—TON Y GUIDA Traducció Maragall- Ribera.	1
Joseph L. Pagano.—FORA DE LA VIDA. Drama	2
Björnstjerne Björnson.—MÉS ENLLÀ DE LES FORCES	3

CLASSICHS CATALANS

HISTORIES D'ALTRE TEMPS. Narracions dels sigles XIV y XV. ...	1
---	---

EN PREPARACIO

Víctor Català.—DRAMAS RURALS. Segona sèrie	
Eudalt Canibell.—EN VALENTÍ ALMIRALL Y SON TEMPS. Estudis de l'ho- me y dels orígens del Catalanisme polítich, seguits d'algunes obres menors del biografiat.	
Carme Karr (L. Escardot).—SANG BLAVA. Novela.	
Adrià Gual.—LA CULPABLE. Drama de món.	
Eurípides.—ALKESTIS. Tragedia, traduïda per Salvador Vilaregut.	
Shakespeare.—JULIUS CÈSAR. Tragedia, traduïda per idem.	

DINTRE LA GABIA

D'aquest llibre se'n han estampat vint exemplars, numerats, en paper del Japó, pera'ls bibliòfils.

PUBLICACIÓ JOVENTUT

DINTRE LA GABIA

Fantasia tràgica en un acte

PER

Emili Tintorer y F. Pujulà y Vallès

BARCELONA

Plaça del Teatre, 6, entresol

MCMVI

Ningú, sense permís dels autors
podrà representar, traduir ni
reimprimir aquesta obra. Queda
fet el dipòsit que marca la llei.

Aquesta obra fou estrenada en el Teatre Apolo de
Barcelona, la nit del día 23 de Novembre de 1905,
per N'Adelina Sala y N'Enrich **Giménez**.

DINTRE LA GABIA

— Cambra del capità Andreu, a bordo d'una fragata d'altura. Al fons, a mà dreta, la porta, y barrantla, dos baguls, una caixa y una taula colocats desordenadament. Sobre d'ells dos matalaços. A la vora de la porta un porta-fusells buyt, y més a la esquerra un prestatge ab aparells nàutichs y llibres:

A la esquerra un llit de ferro empotrat en terra, separat tres pams del mur. Sobre'l lloch que correspòn a la capçalera, cap per vall y adaptada al sostre, hi ha una brújula. En la paret una finestra rodona ab march de llautó que dóna al mar, y un prestatge, ab ampolles y vasos. Devant del llit, caixes, fustes y tamborets.

A la dreta un penja-robes ab unes calces, unes botes d'aygua, un impermeable, y un estotx d'ulleres penjat per la corretja.

Al mitj de la cambra un tamboret, ab un llum oscilatori al demunt. Derrera del llit riffles y sabres, apilotats en un recó.

Són les cinch del matí. De tant en tant se senten els derrers sorolls de la tempestat que va amaynant. Els fulgors dels llampechs qu'entren per la finestra y el soroll dels trons triguen més a reproduhirse cada volta. Se sent l'esmortuït soroll de l'onatge.

El capità Andreu, agegut sobre'ls matalaços, al costat de la porta, desperta tèrbolament d'una borratxera. Son rostres dur de linies, al que dóna ferrenya expressió la linia de les celles, que com una ratlla espessa s'estén sobre'ls

ISABEL, *sense moures.*

Cobart y borratxo!

ANDREU *intenta aixecarse altre cop, però's repensa y diu tranquilament, ageyentse altre cop.*

Donam la ginebra.

ISABEL

Prèntela.

ANDREU, *assentat, y després mitj aixecantse.*

T'he dit: donam la ginebra.

ISABEL

No't moguis. (*Li apunta'l revòlver*) Jo't dich que no't moguis.

ANDREU *resta assegut y, ab ayre mitj esverat, esguar da l'armer y's fixa en el desordre del camarot.*

¿Què significa tot això?

ISABEL

No't moguis, que t'ho vull explicar. Significa que

fa dotze hores qu'estàs dormint la mona. Y que durant aquestes dotze hores jo he reflexionat.

ANDREU

¿Has reflexionat?

ISABEL

Y, després de reflexionar, he obrat. Ja ho sabs: sóch decidida jo.

ANDREU, *ab un somriús forçat.*

¿Y has decidit matarme?

ISABEL

Per ara no: m'estimo més que't matin ells. Però no't moguis, perque si m'hi obligues... a més de decidida, sóch valenta.

ANDREU, *després de mirar entorn del camarot.*

Y previsor. Quasi bé has fet una verdadera barricada.

ISABEL

Ja t'ho he dit: sé defensarme. Per lo tant, fíxathi

bé: al primer pas que donguis cap a mi, ets home mort: tiro dret.

ANDREU

Cert: has tingut temps de ensajarthi de fadrina, al jardí de casa teva.

ISABEL

Tallant a trets les tiges del geranis.

ANDREU

Res més que les tiges.

ISABEL

A la costa no hi ha pas boscos ab besties grosses per'abatrel

ANDREU

Bé, bé, bé!... Donchs... donam la ginebra.

ISABEL, *després d'un moment, agafa un garrafó que té a mà y li tira.*

Beu: així se t'aclarirà la gola.

(Pausa.)

ANDREU *beu, y després de ferho la esguarda, ja més asserenat.*

¿Vols dirme lo que t'ha passat desd'ahir? Es una broma tot això, ¿veritat?

ISABEL

No te'n refihis (*Senyalant el tamboret*) Si passes del llum, ets home mort.

ANDREU

¿Si passo del llum? Tu, la meva dòna....

ISABEL

Perque he sigut la teva dòna, m'estimo més que't matin els altres. Oh, ja'n sabràn! Però no te'n refihis, perque ja no ho sóch la teva dòna.

ANDREU

Ba, bal... Som ben casats, pel civil y per la iglesia.

ISABEL

Però jo'm descaso; tota sola'm descaso.

ANDREU

Ja'm diràs per què.

ISABEL

Sí: jo no vull ésser la dòna d'un assessor cobart.

ANDREU, *arreatat.*

Isabell (*Ab calma.*) Ah, sí! Ja me'n recordo... Ahir... ¿dius que fa dotze hores? (*Isabel fa un gesto d'assentiment*)... vaig matar al contramestre.

ISABEL

Traidorament y sense rahó.

ANDREU, *ab un arreat.*

Jo sóch l'amo, sóch el capità del barco, y si un subordinat...

ISABEL

Digues un esclau.

ANDREU

¿Per què no un esclau? A sobre d'un barco que

rodola per la mar, sols hi pot haver un amo y molts esclaus; y a l'esclau que falti...

ISABEL

Dues unces de plom al cervell. Això vas fer ab el contramestre.

ANDREU

Y això faré ab tots, llamp de Deul

ISABEL

Si t'ho deixen fer. (*Pausa.*) ¿Ho sents? Ja amaynal

ANDREU

Sí, la tempesta amayna, y a fe que'l grop que duya feya cara de no deixàrnosho pas contar. (*Picant de peus á terra.*) Però aquesta closca es ferma y no hi ha pas esculls per aquí... (*A mitja veu.*) Baldament ens haguessim enfonsat tots!

ISABEL

Això a tu't tenia més compte: porque tornaràn!

ANDREU

¿Què vols dir?

ISABEL

¿No te'n recordes? La ginebra t'ha tret la memoria.

ANDREU, *mirant al devant d'ell.*

Sí, ja me'n recordo. Després de matarlo, tots, fins el pilot, se m'anaven a tirar a sobre. Vaig tenir por. Vaig recular, amenaçantlos ab el revòlver, y vaig anar tancant totes les portes; sobre tot aquesta (*Se tomba esverat y toca la porta.*) ¿Ja està ben tancada aquesta?

ISABEL

Ja tornes a tenir por... Oh, no'ls hi costarà pas gayre d'obrir-la. Ab bones destrals...

ANDREU

¿Creus que ho faràn?

ISABEL

Ja veig que no te'n recordes de tot. Ahir ja ho feyen. Y que no'n semblaven poch de rabiosos.

ANDREU, *ab ira.*

Goços rabiosos!

ISABEL

La casualitat en forma de tempesta't va salvar...
de moment.

ANDREU

També't mataràn a tu; potser te farán quelcòm
pitjor... Tenen molta gana aquests goços.

ISABEL

No'n passis ansial

ANDREU

Se jugaràn les teves carns a cara o creu. (*Ab cinisme.*) No'n tindràs pas poca de feynal

ISABEL

Són bona gent. No ho són de cobarts y cínichs
com tu. Y además, jo sabría defensarme; y al qui
sab defensarse...

ANDREU, *rihent.*

Ha, hal...

ISABEL

No riguis. Ja ho veus: tu est un home, jo no sóch més que una dòna, y't tinch presoner meu. (*Manejant el revòlver.*) Si volgués....

ANDREU, *observantla de reull.*

Bé, bé, bé! No he dit res.

ISABEL

No tinguis por. D'ells n'has de tenir, quan tornin, que serà aviat!... Ja amaynal

ANDREU, *mirant a terra.*

¿Quí sab? Potser s'hi repensaràn, y avans de matar al seu capità...

ISABEL, *amenaçadora.*

Oh, si no ho fessin ells...

ANDREU

¿Què?

ISABEL.

Res, res... (*Pausa. El capità Andreu beu.*) ¿Vols dirme per què'l vas matar al contramestre?

ANDREU

Sí. El vaig matar per equivocació.

ISABEL

No t'entench: explícat.

ANDREU

A qui volia matar era al pilot, aquell lladre, aquell anarquista...

ISABEL

Ja ho començo a entendre. Apuntaves a l'un y vas tocar a l'altre.

ANDREU

Oh! Ho vaig combinar molt bé! Tots, menys els qu'estaven de guardia, eren al castell de proa. Feyen rotllo sentats a terra. Y ell, aquell *nyicris*, els hi feya un *meeting*, els estabanava com sempre, els hi omplia'l cap...

ISABEL

Això es mentida. Lo que fa'l pilot es instruhirlos; els hi dona lliçons de vida, els hi ensenya a

conèixer el món y els homes. Si l'he sentit! Si l'he sentit moltes vegades, y fins jo hi he après!

ANDREU

Ja ho veig ara que tu també hi has après... Donchs escolta les lliçons que tu en dius de vida, y les ensenyances que'ls hi dóna. Ahir m'hi vaig acostar, y vaig tenir paciència pera sentirho tot. Escolta lo que'ls hi deya: «Creyèu ésser homes y sóu besties, besties, besties! Els homes són a casa seva contemplant còm llur muller dóna mamar a llurs fills. Les viles són pera'ls homes, mentres que vosaltres...»

ISABEL

«Vosaltres estèu condempnats a infància eterna, breçolats sobre l'abím de la vostra ignorancia, que vos xucla...»

ANDREU

No: l'abím sense fons del mar: aquest abím tan noble que no comprèn el miserable. «La terra no vos ofereix més que'ls cafetins de vora'ls molls, ahont vos hi arrojeguèu demanant l'almoyna d'un enrolament, d'una cadena, d'un esclavatge, que rebèu, no obstant, ab el somrís als llabis perque sóu uns besties; uns besties a qui s'ha fet creure que'l treball era hermós.»

ISABEL

Confessa que no'ls afalagal

ANDREU

«Y vosaltres s'ou els qui porteu els blats y les fustes flayroses, y els cuyros y els metalls a n'els qui desde llur tebi despatx vos ho encomanen, però no el diner que valen. Aquest no'l toquèu pas ni el veyèu, perque s'envia ab dos mots per sota'l mar, pel cable, per por de que la flayre solament vos emmatzini. Y vosaltres no s'ou ningú. Aquell qu'es allí, vos pot lligar a la barra, vos pot rostir el cervell d'un tret... ¿Y vosaltres s'ou homes, vosaltres tenu una llar a vila, ab muller y fills?...»

ISABEL

Sí: així parla ell.

ANDREU

«Cal que aixequèu el cap, acotats sobre les rodes, atents a la conducció del bé dels altres, pera guaytar al cel y demanar la vostra part de vida, la vostra quantitat de bé y de benestar; mal que, per això haguèu d'enarbolar bandera negra.» Ira de Deu! No vaig poder escoltar res més, y en un moment vaig combinar el meu plan. Me presento de sobte y els hi dich: «Vaig avisarvos que no volia més *meetings* ni misteris. Agafeume aquest home (el pilot) y

portèumel a la barra.» Ningú's va moure. A les hores me trech el revòlver y dich al contramestre: «Tu, ¿qu'ets sórt?» Ell me contesta «No'm dóna la gana.» La rebelió era un fet. Això esperaval Faig dos passos enrera; apunto al pilot; era a n'ell a qui volía tocar; però'l contramestre s'estava al seu costat y vaig tocar al contramestre; aquí, al bell mitj del front. Malehit sigal Crech que'l cervell va saltarli per la bordal.

ISABEL

Y després vas fugir.

ANDREU

¿Què volíes que fes? Havíen aixecat pabelló negre! M'hauríen mort.

ISABEL

Que n'ets de cobart y miserable!

ANDREU

¿No dius que un home s'ha de defensar? Donchs volía defensarme. O ell o jo! Llamp de Deu! No va ésser cap dels dos!

ISABEL

Sí: seràs tu; jo t'ho asseguro.

ANDREU

Quí sab! Ara, ja tranquils, s'hi pensaràn avans de atrevir-se ab son capità.

ISABEL

Ja no ho ets el seu capità. Has desertat. En el moment del perill has abandonat el barco. ¿Ahónt era'l teu lloch en moments de temporal desfet que ens podíia perdre a tots? Era a coberta, dirigint la maniobra, y no aquí emborratxante com un perdut.

ANDREU

Oh! Vaig tenir por! No del mar, malehit sigal No me'n fa de por el mar, no me'n ha fet may de por el mar! Por d'ells! M'hauríen tirat a l'aygua.

ISABEL

Ja t'ho he dit, ets un cobart, no sabs defensarte. Si haguessis pujat a dalt, serè, brau en mitj del perill, y els hi haguessis fet creure qu'eres necessari y ens salvaves a tots, potser t'hauríes imposat. Y després, potser no que no s'hauríen atrevit.

ANDREU

Pot ésser veritat això, però vaig tenir por dels

primers moments. Els primers moments de veurem. No, no m'hauríen deixat temps d'entrar en funcions. Si jo hagués sabut que'm deixaven deu minuts tan sols pera que vegessin quí era'l capità Andreu ballantse ab el mar, ab el vent y ab els llamps del cel y de l'infern, no n'hauría tingut de por, perque aleshores s'hauríen convençut de que valch més jo sol que tots ells plegats.

ISABEL

Es cert, els primers moments t'hauríen perdut. Estaves tacat pel pecat d'haver fugit un cop! Y la teva qualitat bona, que tu tens com la tenen tots els homes, fins els més malvats, no l'has sabuda ni poguda explotar. Els poch pillos que la saben explotar són els amos del món.

ANDREU

Tens rahó: el món es dels pillos.

ISABEL

Però no dels pillos com tu. A més d'ésser pillo, cal ésser valent.

ANDREU, *irònic*.

¿Valent com tu?

ISABEL

Com jo, o més encara.

ANDREU, *irònic*.

Tu formes, donchs, part d'aquella companyia de pillos.

ISABEL

No, jo no sóch de cap companyia, y no es meu el món, ni el vull, porque jo me'n rich del món.

ANDREU

Y, no obstant, tu sabs explotarles les teves bones qualitats. ¿Vols dirme quínes són?

ISABEL

Además d'això que'n diuen riquesa, educació fina, honestetat y consciencia, a lo qual no dono cap importancia, ne tinch una de gran que, si no'm serveix pera ferme amo del món, me serveix pera que'l món no's faci amo de mi. ¿Ho entens ara?

ANDREU

No gayre.

ISABEL

Ne tinch una que'm serveix pera ésser lliure. Jo he sigut, sóch y seré sempre lliure.

ANDREU

¿Y aquesta qualitat es?...

ISABEL

Que sé defensarme. Y sabent defensarme, quan me convé o quan vull, sé ferme obehir.

ANDREU

¿Y si no t'obeheixen?

ISABEL

Mato.

ANDREU, *bromejant*.

Ah, sí! El quiento del lloro: aquell quiento que tan sovint explica'l teu pare: «¿Volèu saber quí es la Isabel? ¿Volèu conèixerla de cos enter a la Isabel? Donchs escoltèu el quiento del lloro, d'aquell lloro que van durli d'Amèrica quan era petita.» ¿Vols que t'ho digui? Me feya tanta gracia'l quiento, qu'ell me va decidir a casarme ab tu.

ISABEL

Malament podí ferte gracia, si encara no l'has entès aquell quiento. Per això vaig a repetirte'l. Tenia jo deu anys, y en feya cinch que m'havien dut el lloro. Una criada vella li netejava cada día la gabia, y jo li ensenyava a dir disbarats.

ANDREU

¿Per què disbarats?

ISABEL

No ho sé. Me semblava que, quan deya disbarats, la seva veu s'assemblava més a la dels homes.

ANDREU

Hi ha molta filosofia en això que dius!

ISABEL

Deixam dir. (*Pausa.*) Tot d'una, la criada vella va avesarse a deixar la gabia bruta. Res me va valdre enfadarme: la criada no volía netejar la gabia, y no la netejava. Vaig plorar, vaig picar de peus, vaig dirho al pare. Res me va valdre. Aleshores vaig apuntar ab una escopeta al lloro, vaig disparar, y el lloro va caure mort. (*Pausa. A mitja veu:*)

Aquell jorn, l'únich de ma vida, no van ésser tiges del geranis lo que vaig tallar. (*Pausa.*) Jo l'estimava al lloro, però no vaig plorar. Tranquilament vaig veure sang, sang estimada, però vaig quedarme satisfeta.... Si no m'obeheixen, mato.

ANDREU

¿Y per què no mataves la criada, ira de Deu!

ISABEL

En efecte, tenia aquest altre camí per escullir.

ANDREU

Però no l'escullires.

ISABEL

Perque instinctivament vaig obehir a un impuls que sols essent més gran he pogut explicarme.

ANDREU

¿Hi has pensat molt, durant ta vida, en aqueix accident de la infantesa?

ISABEL

Sí. Mon desitj era evitar que se'm desobeheís, y

posada a triar entre un y altre sér, vaig optar per eliminar al qui s'estava dins de la gabia.

ANDREU

Aquell impuls era, donchs...

ISABEL

L'odi a tot lo engabiat.

ANDREU, *observantla fonament.*

Y si avuy te tornessis a trobar en aquell cas, ¿quín camí esculliríes?

ISABEL, *jugant ab el revòlver.*

El meteix camí que avans. (*Ab molta intenció. El capità Andreu la esguarda fixament y fa per aixecarse.*) No't moguis. Mira quel...

ANDREU

Volfa estirar les cames.

ISABEL

Ja't vagará, no't moguis (*El capità torna a geure. Pausa llarga.*) ¿Sents? Ja amayna. Ja'l mar està gayrebé tranquil.

ANDREU

Y no venen.

ISABEL

Oh, ja vindrà. Després d'un temporal desfet com el qu'hem passat, n'hi ha molta de feyna a fer sobre coberta. De primer se referàn materialment; després vindrà la reacció moral. Y aleshores...

ANDREU

¿Aleshores...?

ISABEL

Vindràn... Vindràn a cobrar el compte.

ANDREU

Quí sab! L'aygua fresca haurà refredat els seus caps.

ISABEL, *ab indolencia.*

Ja sabrà escalfàrloshi el pilot.

ANDREU

¿En agraphiment d'haverlo enrolat pera que fes son viatge d'instrucció?

ISABEL

O potser en agraïment a l'enrolament que fa dotze hores li voltes firmar.

ANDREU

Sembla que t'interessa molt el pilot. (*Aixecantse irat.*) Si fos lo que jo'm pensol...

ISABEL

No't moguis!

ANDREU

Bé: acabemla aquesta bromal! Déixal estar el revolver y déixat d'amenaces tontes.

ISABEL

No són tontes, creume, no són tontes. Séntat y no't moguis.

ANDREU

Està bé. Però ¿vols explicarme què significa tot això? ¿Es que tens por?

ISABEL

¿Què significa? Escolta: Primerament, sí: te tinch

por. Ets tan vil y ets tan cobart, que't crech capaç de tot. No me'n fío de tu. Però la verdadera rahó es una altra.

ANDREU

¿Quína?

ISABEL

Vull obligarte a obrar, vull obligarte a fer quelcòm, vull que m'obeheixis.

ANDREU

¿Se pot saber qu'es lo que'm vols obligar a fer?

ISABEL

Vull que obris la porta y't presentis a n'ells.

ANDREU

¿Pera que'm matin?

ISABEL

Pera que't defensis. Mira: un cop l'hagis oberta, te tiraré aquest ganivet. Però no ho oblidis: derre-

ra teu hi quedaràn un revòlver y una mà que no tremola.

ANDREU

Si ho fes, ¿què't creus que podria? passar?

ISABEL

Una de dos: o que't perdonessin la vida, lo qual no crech, y en aquest cas jo també te la perdonaria; sols la vida, res més que la vida...

ANDREU

¿O bé?...

ISABEL

O bé que volguessin matarte, y aleshores moriries bellament, defensante.

ANDREU, *despreciativament.*

¿Ab un ganivet?

ISABEL, *després d'un dubte.*

Y ab les ungles. El cas es defensarse.

ANDREU

¿Per què vols que ho faci això?

ISABEL

Vull que ho facis perquè'm fa vergonya que puguin dir que'l meu home es un cobat! Ja n'hi ha prou ab que diguin qu'es un assessor! Y además perquè, de no ferho, la desobediencia sería una cosa acceptada dintre del barco.

ANDREU

¿Y si no vull ferho? ¿si no't vull obedir?

ISABEL

Pensa en la historia del lloro!

ANDREU, *irònic.*

No la vas pas matar a la criadal

ISABEL

No. Vaig matar a l'engabiats. (*Pausa. Cambi ae mirades.*)

ANDREU

Es a dir, que si ells no'm maten...

ISABEL

Jo també't perdonaré. Te perdonaré la vida, però res més.

ANDREU

¿Què vols dir?

ISABEL

Que cada un de nosaltres farà rumbo diferent.
(*Pausa.*) Decideixte, que'l temps passa.

ANDREU

M'estimo més esperar. Jo crech que no vindrà.

ISABEL

Com vulguis. (*Pausa llarga.*)

ANDREU

¿Es a dir que tu ja no m'estimes?

ISABEL

No. Tu no ets qui'm creya. Ets un cobart.

ANDREU

No m'ho deyes pas així quan ens casarem.... y avans.

ISABEL

Aleshores no't coneixía. Les aparences y el meu pare'm varen enganyar. Unes y altre'm presentaven al capità Andreu, a l'home qui durant tants anys havia servit llealment, segons deyen, a l'armador mon pare, com un home enèrgich, honrat, y que sabia ferse respectar, y que jo respectava. Eres el meu tipo.

ANDREU

¿Ara ja no ho sóch? Que ho diguin totes les tripulacions qu'he manat.

ISABEL

Jo no sabia que'ls tractaves com a goços

ANDREU

Com se mereixíen.

ISABEL

Ni sabia que lo que tu volies, alhora de casarte ab mi, era casarte ab les fragates del meu pare; ni sabia qu'eres egoïsta, y lladre, y assessí; y, sobre tot, no sabia qu'eres un cobart.

ANDREU

Ho has descobert molt depressa tot això. ¿No te'n recordes? Sols fa tres mesos que som casats, y aquest viatge ho es de nuvis. Encara estèm en plena lluna de mell

ISABEL

Prega a Deu que no sia roja pera tu.

ANDREU

¿Y si jo't digues que t'he estimat sempre, que t'estimo encara?

ISABEL

No m'ho creuria. No's pot estimar a qui no's comprèn!

ANDREU

¿Que no, viva Deu?! ¿Y aquelles nits d'amor aquelles mocegades y petons folls, voluptuosos?... (*Mostrantli els llabis.*) Té: encara se'm coneix.

ISABEL

També s'estimen les besties així. Lo que no impedeix que després se devorin.

ANDREU

¿Vols dir que tots dos no som més que unes besties?

ISABEL

Vull dir que nosaltres ens hem estimat sols com a besties. Jo esperava que'ns arribaríem a estimar d'una altra manera. Però ja he vist que no. Ha arribat, donchs, l'hora...

ANDREU

¿De devorarnos?! (*Molt marcat.*)

ISABEL, *serenament y ab convicció.*

Sí: de devorarnos.

ANDREU

¿Y qui devorará a qui?

ISABEL

Sía qui sía, no seràs tu. (*Pausa.*) Silenci! Escolta.
¿Sents? Ja baixen les besties!

ANDREU, *ab terror.*

Callall Callall Síll....

ISABEL

Afanyat! Encara hi ets a temps. Obre la porta:
per derrera vegada t'ho dich! Té. (*Li tira'l gani-
vet.*) Un acte de valor encara pot salvartel En tot
cas, moriràs noblement... defensante.

VEUS DE FORA

Obriu obriu, obriu! Obriu o estellèm la portal
Mori el capità! Moril! (*Se sent esvalot, cops de des-
tral a la porta que cruix, remors confosos, crits.*)

ANDREU *fa un brinco y febrosament empunya'l ganivet. Tot ell tremola. Avença un pas cap a n'ella dihent:*

Perdó! Perdonam! Me volen matar!!...

ISABEL *S'ha posat dreta apuntantli el revòlver; pàlida però serena.*

No vinguis cap aquí! No't moguis! Obrel

ANDREU

No, llamp de Deull

(A fòra segueixen els crits y els cops a la porta. El capità Andreu, en el paroxisme del terror, se dirigeix a n'ella ab el ganivet aixecat. La Isabel apunta serenament al pit d'ell y engega'l tret. El capità Andreu cau d'espatlles, cridant:)

ANDREU

Sóch mort!! Llamp de Deull! Sóch mort!!

(Silenci sepulcral a fòra. Poch després se sent una veu que diu:)

VEU

Obriull!

ISABEL *se mira'l mort, passa per sobre d'ell, y diu ab veu ferma, dirigintse als de fora:*

Callèul Ja vinch! Ja obroll... Ja es mort!!

(Silenci sepulcral. Telò ràpit.)

FÍ

OBRES DELS METEIXOS AUTORS

	Ptes.
<i>El Geni</i> , drama en tres actes. (Pujulà-Tintorer)	2
<i>Titellas febles</i> . (Pujulà).	2
<i>La moral en el teatre</i> . (Tintorer)	3
<i>La Ella d'en Vademecum</i> . (Pujulà).	0'50
<i>Creuhant la plana morta</i> . (Pujulà).	0'50
<i>Dintre la gabia</i> . (Tintorer-Pujulà).	1
<i>Cyrano de Bergerac</i> , traducció en vers castellà. (Vía-Martí-Tintorer). Tercera edició	3

EN PREPARACIÓ

- Mal de verge*. Drama en tres actes. (Tintorer).
- L'Original*. Segona part d'*El Geni* (Tintorer-Pujulà).
- Petites convencions*. (Tintorer).
- La moral en el teatre*. (Tintorer). Traducció castellana, per J. Pujol y Brull.

auptmann.—LES ÁNIMES SOLITARIES. LA CAMPANA ENGOLIDA. Drames
osen.—PERE GYNT. Drama.

Miquel y Planas.—ELS PROBLEMES DE L'ANTOLOGIA GREGA, propo-
sats en versos catalans, comentats y resoltos. Etc., etc.

Nota. Les obres publicades se troben de venda en totes les llibreríes
cases de nostres corresponsals. Els subscriptors de **Joventut** les
poden adquirir ab la rebaixa d'un **25** per **100** en l'Administració del
periòdich.

JOVENTUT

PERIODICH CATALANISTA

(SURT ELS DIJOUS)

ARTS, CIENCIES, LITERATURA

*Setze pàgines de text setmanals. Repartiment periòdich
als subscriptors de notables obres catalanes y traduccions
de les més renomades de l'estranger*

SETMANALMENT PUBLICA UNA SECCIÓ ESPERANTISTA

Els treballs se publiquen baix la exclusiva respon-
sabilitat de llurs autors.

No s'admeten els que no sien inèdits.

No's tornen els originals.

Se dóna compte de les obres rebudes, y de les que
no mereixin se'n fa crítica.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

CATALUNYA:

Un any	8	Pessetes.
Mitj any	4'50	"
Trimestre... ..	2'25	"

ALTRES REGIONS D'ESPANYA:

Un any	9	"
---------------	---	---

ESTRANGER:

Un any	10	Franchs.
Número corrent	10	Cèntims.
" atrassat	20	"

EN PREPARACIÓ

Dramàtica Catalana-Esperanto, per F. Pujulà y Vallès.

Vocabulari Esperanto-Català, per idem.

1 pesseta.